

Pitva Reinharda Heydricha

Šteiner I.

Fingerlandův ústav patologie Lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice, Hradec Králové

Souhrn

Protokol z pitvy Reinharda Heydricha, zemřelého 4. června 1942, osm dnů po atentátu, byl v České republice poprvé zveřejněn až v roce 2004. Z pohledu patologa jeví pitva resp. její protokol řadu neobvyklostí:

- K pitvě došlo poměrně záhy, již asi 4 hodiny po smrti.
- Pitva nebyla provedena na pracovišti patologie, ale v pracovně ředitele nemocnice.
- Šlo o částečnou pitvu - nebyly pitvány hlava a krční orgány.
- V protokolu chybí zevní popis; popsány jsou jen operační rány.
- Není udána hmotnost orgánů.
- A hlavně: Pitva nezjistila příčinu smrti.

Summary

The Autopsy of Reinhard Heydrich

Reinhard Heydrich died on 4 June, 1942, eight days after assassination attempted on him in Prague by two members of the Czechoslovak army in Great Britain. The text of his autopsy report became available only in 2004. From the pathologist's view, the autopsy and the report show several unusual features:

- The autopsy was performed early, only some 4 hours after death.
- It was performed not in an autopsy room, but in the hospital director's office.
- There was only a partial autopsy; the head and the neck organs were not examined.
- The report lacks description of external examination; only the operation wounds are described.
- The weights of the organs are not given.
- And particularly: The autopsy did not reveal the cause of death.

Čes.-slov. Patol., 43, 2007, No. 3, p. 114–116

Letos uplynulo již 65 let od atentátu na Reinharda Heydricha. Historie samotného atentátu, osudu atentátníků i důsledky akce pro civilní obyvatelstvo jsou obecně známy. Co však dodnes nebylo zcela objasněno, je příčina smrti Heydricha. K napsání tohoto článku mne přivedl fakt, že až v roce 2004 byl u nás poprvé publikován protokol z Heydrichovy pitvy (2) a že, pokud vím, tento protokol nikdy nebyl komentován patologem.

Atentát provedli dva příslušníci Československé armády ve Velké Británii dne 27. května 1942 v 10.35 hod. Když selhal samopal Josefa Gabčíka, hodil na auto vezoucí Heydricha bombu Jan Kubiš. Výbuch poškodil zadní část auta a způsobil Heydrichovi zranění zad (1).

Heydrich měl štěstí v tom, že ke zranění došlo jen pár set metrů od nemocnice Na Bulovce. Mohl tak být velmi rychle dopraven k ošetření. Na chirurgickou ambulanci byl přivezen v šoku a na levé straně zad ve výši 8.–10. žebra byla zjištěna krvácející rána 10x5 cm. Po provizorním vytam-

ponování rány byl neprodleně operován.

Ukázalo se, že jde o poměrně lehké zranění; kousek plechu z karoserie auta o rozměrech 4x2 cm rozdrtil 11. žebro, otevřel hrudní dutinu, prorazil bránici a uvízl ve slezině; ve střelném kanálu byly nalezeny chuchvalce materiálu z čalounění sedadla. V první operační době, z polohy na pravém boku, byla vyčištěna rána a byl sešit defekt v bránici. Ve druhé době, z polohy na zádech, byla otevřena břišní dutina a odstraněna roztržená slezina; byl to jediný poraněný orgán.

Pooperační průběh byl zprvu příznivý; 3. června se Heydrich již mohl najíst vsedě. Pak však náhle došlo k prudkému zhoršení a následujícího dne v 7,30 hod., 8 dnů po operaci, Heydrich zemřel (obr. 1).

Pitva proběhla ještě v den smrti 4. června v poledne, v pracovně ředitele nemocnice Na Bulovce. Provedl ji přednosta patologického ústavu při německé Karlově univerzitě v Praze prof. Herwig Hamperl (3) za spolupráce přednos-